

FRAN-SU

Suomi-Ranska Yhdistysten Liiton jäsenlehti
Bulletin de la Fédération des Associations Franco-Finlandaises
3/2005

Lukijalle	3
Ranskan monet kasvat	4
Ranskan kielen asema Suomen kouluissa	6
Ranskan kieltä yliopistoissa ja korkeakouluissa	9
Ranskan kielen käytöstä taloudellisessa toiminnassa	13
Raila-Marit Koistinen in memoriam	15
Jarmo Anttila 75 v	16
Matka Ranskan sydämeen syyskesällä 2005	18
Harjoittelijana Euroopan neuvostossa Strasbourgissa	22
Cercle franco-finlandais de Helsinki 115 v	25
Cercle Français de Turku 50 ans	28
Maurice de Coppet'n palkinto	30
Kalenteri 2006	31

Suomi-Ranska yhdistysten liitto ry
Raumantie 4, 00350 Helsinki
Tél. +358 9 561 1411,
fax +358 9 561 55 390
e-mail: sryl@suomi-ranska.com
Http://www.suomi-ranska.com
Toimisto avoinna ma-to klo 11-15

FRAN-SU, Suomi-Ranska Yhdistysten
liitto ry:n jäsenlehti nro. 3/2005.
Julkaisija Suomi-Ranska yhdistysten
liitto ry.
Päätoimittaja Liisa Peake.
Painos 2500 kpl. Painovuosi 2005.
Painopaikka Painomerkki Oy.

Lukijalle

Suomalaisten kielitaito herättää jatkuvasti keskustelua. Koko yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset peilautuvat myös koulumaailmaan, johon väestömäärien muutosten lisäksi vaikuttavat tietysti taloudelliset ja asenteelliset seikat. Oppiaineista juuri kielet ovat alue, jota muutokset satuttavat herkimmin. Voidaksemme saada käsityksen ranskan kielen opetukseen ja hyödyllisyyteen liittyvistä tosiasioista, pyysimme kolmelta eri asiantuntijalta kuvauksen ranskan kielen tilanteesta maassamme. Asiantuntijamme edustavat ranskanopetusta sekä kouluissa että yliopistoissa. Talouselämän edustajan puheenvuoro taas avaa eteemme ne lukuisat maat ja maanosat, joissa 500 miljoonaa ihmistä puhuu ranskaa virallisena tai käyttökielenään ja joiden kanssa Suomella on kauppaja- tai kehitysyhteistyöprojekteja. Tästä voi päätellä, että ranska on mitä hyödyllisin kieli, jonka osajilta eivät työt lopu. Mutta miten meillä on huolehdittu nuorison kielitaidon kehityksestä erityisesti ranskan kielessä? Opetusalalla todetaan, että ranskan kieltä opiskelevat nuoret ovat vähenemään päin niin kouluissa kuin yliopistoissa ja korkeakouluissa. Suomen liittyessä Euroopan unioniin kymmenen vuotta sitten ranskan kielen suosio koki huipun, joka on pikkuhiljaa hiipunut ennen unioniin liittymistä olleen kieliharrastuksen tasolle. Koulupetuksen huoli koskee ennen kaikkea ylioppilaskokeen lyhyen ranskan kirjoittajien vähenevää määrää. Vaikka A-ranskan kirjoittajien lukumäärä on vastaavasti kasvanut, vaikuttavat kuntien taloudelliset päätökset kohtalokkaasti juuri ns. harvinaisten kielten valintoihin, joissa varsinkin englantia suosiva asenneilmapiiri on vaikuttava tekijä kielivalintoja tehtäessä. Yliopisto- ja korkeakoulupetus tuntee huolta mm. oppilaidensa ranskan kielen tason alenemisesta: kuntien säästötoimenpiteiden lisäksi uusien opetussuunnitelmien perusteissa on erityisesti yläasteella tai lukiossa alkaneen oppimäärän tavoitetaso asetettu hyvin vaatimattomaksi. Myös kurssimuotoinen, sirpaleinen kielienopiskelu koulussa ei luo pohjaa yliopistoissa vaadittavalle kielen syvälliselle, tarkkuutta vaativalle opiskelulle, jonka tavoitteena on kouluttaa ranskan kielen asiantuntijoita.

Kielenopetuksen tilanteen kohentamiseksi kieltenopettajat itse ovat tarmokkaasti tarttuneet ”härkää sarvista”: Suomen kieltenopettajien liitto SUKOL on käynnistänyt laajan Kielitaitoinen Suomi eli ns. KISU-projektin, jonka päämääränä on ”kolme kieltä”, ”iloisesti”, ”sisukkaasti” ja ”uutterasti”. SUKOL kannustaa jäseniään myös ”Vuoden kieltenopettaja” ja Vuoden kieliteko”-palkinoin. Merkittävä askel otettiin, kun SUKOLin edustajat kävivät henkilökohtaisesti tapaamassa opetusministeriä ja opetushallituksen pääjohtajaa vaatien päättäjiä pikaisesti puuttumaan kieliopinointo-uhkaaviin epäkohtiin. Esitettiin myös vaatimus, että ajantasaista, vertailukelpoista tietoa olisi saatava myös kuntien toteutuneista kieliopinnoista, niiden keskeyttämisestä ja loppuun saattamisesta. Nykyiset indikaattorit kuvaavat vain kielten valintoja eivätkä täten anna todellista kuvaa kieltenopetuksen kehittymisestä. Näiden tilastojen luvut ovat tärkeitä aloitettaessa uusien opetussuunnitelmien mukainen työskentely (Tempus 4/2005).

Tulevaisuus näyttää, millaisin tuloksin suomalainen nuori selviytyy monikielisen ja -kulttuurisen työelämän haasteista koulusta päästyään. Olemmeko palaamassa aikaan, jossa ranskaa – tai muita ns. harvinaisia kieliä - taitavat muodostivat pienen eliitin? Vai pystytäänkö asia korjaamaan ajoissa ja pienen, syrjässä sijaitsevan maan kielikoulutuksen monipuolisuuteen satsaaminen ymmärretään eniten meitä itseämme hyödyttävänä investointina? Suomi-Ranska yhdistysten liiton rohkaiseva tuki kaikille ranskan kielen ja ranskalaisen kulttuurin hyväksi toimiville!

Liisa Peake, pääsihteeri

Pääsihteeri Liisa Peake ja ranskalainen opettajaharjoittelija Roseline Andan.

4 Ranskan monet kasvot

Suomi-Ranska yhdistysten liiton tavoitteena on edistää Ranskan monipuolista tuntemusta maassamme ja lujittaa Suomen ja Ranskan välisiä ystävyys- ja kulttuurisuhteita. Liittoon kuuluu n. 30 jäsenyhdistystä sekä henkilöjäseniä. Liiton jäsenten kokonaismäärä on n. 4500.

Jäsenlehti Fran-Su

Liiton jäsenlehti Fran-Su toimii tärkeänä yhdyssiteenä liiton ja jäsenkunnan välillä. Fran-Su ilmestyy 2-3 kertaa vuodessa. Siinä kerrotaan ranskalaisuuteen liittyvistä tapahtumista ja jäsenyhdistysten toiminnasta, matkoista, kielikursseista jne.

Esitelmät, tiedotustilaisuudet

Liitto välittää ranskalaisia ja suomalaisia esitelmöitsijöitä ja esiintyjä. Liitto osallistuu myös valtakunnallisiin messutapahtumiin ja järjestää Ranskaan liittyviä tiedotustilaisuuksia.

Matkailijan Ranska

Liitolla on jo yli kymmenvuotinen kokemus Ranskaan suuntautuvien erikoismatkojen järjestämisessä. Matkakohteet valitaan huolella ja niiden tarkoituksena on perehdyttää maan historiaan, kulttuuriin sekä viini- ja ruokaperinteeseen. Kaikki matkat toteutetaan ranskalaisen kulttuuriperinteen erikoistuntijan johdolla. Opastuksen kieli on suomi.

Kielitaito on avain uuteen maailmaan

Liitto järjestää suggestopedisen ranskankurssin keväällä ja syksyllä (Helsingissä). Kurssi edellyttää ranskan kielen perustaitoja. Kurssin tavoitteena on parantaa suullista kielitaitoa, opettaa ymmärtämään puhuttua kieltä sekä harjaannuttaa kirjallista osaamista ja kieliopin keskeisiä asioita. Liitto järjestää myös kielileirejä ”Colonie de vacances” 11-14 vuotiaille A-ranskan lukijoille kesä-heinäkuussa. Liiton käytössä oleva syntyperäinen ranskalainen opettajaharjoittelija (ns. ”stagiaire français langue étrangère”) toimii mm. ranskan kielen lyhytkurssien opettajana jäsenyhdistyksissä sekä apuopettajana koulujen ranskantunneilla.

Nuorten Ranska

Liiton nuorisotoimikunnan tehtävä on tiedottaa nuorille kaikesta Ranskaan liittyvästä. Se järjestää mm. tiedotustilaisuuksia ja julkaisee opasta ”Haluatko Ranskaan”, joka sisältää käytännön tietoa työskentelystä, koulunkäynnistä, kielikursseista, matkustamisesta ja asumisesta Ranskassa. Nuorisotoimikunta jakaa joka toinen vuosi stipendejä Ranskaan lähteville nuorille. Seuraavan kerran stipendit ovat haettavissa 1.1.-31.3.2007. Kaikki ranskalaisuudesta kiinnostuneet nuoret ovat tervetulleita mukaan nuorisotoimikunnan työskentelyyn.

Ruokaperinteen Ranska

Liitto vaalii ranskalaista viini- ja ruokaperinnettä ja pyrkii edistämään sen tuntemusta. Tässä tarkoituksessa liitto järjestää ranskan ruokasanastoon perehdyttäviä koulutustilaisuuksia sekä gastronomisia iltoja.

Jäsenyys

Kuka tahansa voi liittyä liiton henkilöjäseneksi. Jäsenmaksu on 19 €/vuosi tai 13 €/vuosi (opiskelijat ja koululaiset).

Lisätietoa www.suomi-ranska.com, puh. 09- 561 1411, gsm 044 555 3920, sryl@suomi-ranska.com

Ranskan kielen asema Suomen kouluissa

Suomessa harjoitetun kansallisen koulutuspolitiikan tavoitteena on jo pitkään ollut sekä laajan että monipuolisen kielitaitovarannon varmistaminen. Perusopetuksen tuntijako antaa mahdollisuudet seuraavaan kieliohjelmaan: kolmannelta luokalta alkava A-kieli, 4. tai 5. luokalta alkava vapaaehtoinen A-kieli, vuosiluokilta 7-9 alkavat B-kielet (toinen kotimainen kieli sekä valinnaiset kielet). Lukiossa näitä kaikkia voidaan jatkaa ja lisäksi siellä voidaan aloittaa uusia B3-kieliä.

Erityisesti ranskan opetuksen edistämistä varten Opetushallitus asetti vuonna 2002 ”Helsingin ranskalais-suomalaisen koulun resurssikeskushankkeen kehittämistyöryhmän”, jonka muistio valmistui tammikuussa 2004.

Ranskaa tarjotaan A-kielenä, vapaaehtoisena A-kielenä sekä B2- ja B3 -kielinä. Sen lisäksi Helsingin ranskalais-suomalainen koulu on tarjonnut omaa laajempaa oppimääräänsä ranskan kielessä ja ranskalaisen kulttuurin tuntemuksessa vuodesta 1956 lähtien. Samoin Turussa ja Tampereella on tarjolla suomalais-ranskalaista kaksikielistä opetusta. Kaikki opetuksen ja koulutuksen järjestäjät eivät kuitenkaan tarjoa ranskan kieltä. Alla olevien tilastojen lähde on Opetushallituksen julkaisu ”Koulutuksen määrälliset indikaattorit 2003”.

Eri A1-kieliä 3. vuosiluokalla opiskelleet vuosina 1994-2002

A1-kieli	% 3. vuosiluokan oppilaista				
	1994	1996	1998	2000	2002
Englanti	86,9	86,6	87,7	89,1	89,7
Ruotsi	3,1	2,4	2,0	1,5	1,5
Suomi	4,6	4,6	4,8	5,2	5,3
Ranska	1,1	1,7	1,6	1,1	1,0
Saksa	4,0	4,0	2,9	2,2	2,0
Venäjä	0,2	0,3	0,2	0,2	0,1
Saame	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muu kieli	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
A1-kielet yhteensä	99,8	99,5	99,3	99,3	99,7
3. luokan oppilasmäärä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Eri A2-kieliä 5. vuosiluokalla opiskelleet vuosina 1994-2002

A2-kieli	% ikäluokasta				
	1994	1996	1998	2000	2002
Englanti	9,6	10,4	10,2	9,7	8,8
Ruotsi	1,7	6,0	6,6	7,0	8,4
Suomi	0,5	0,4	0,5	0,4	0,2
Ranska	0,9	2,8	3,1	3,0	3,3
Saksa	4,1	16,9	16,2	14,4	12,3
Venäjä	0,1	0,2	0,5	0,4	0,3
Saame	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Muu kieli	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1
A2-kieli yhteensä	16,9	36,8	37,1	35,1	33,5
5. luokan oppilasmäärä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Eri B2-kielten opiskelu 8.-9. vuosiluokilla prosentteina vuosina 1994-2002

A2-kieli	% ikäluokasta				
	1994	1996	1998	2000	2002
Englanti	0,7	0,5	0,3	0,3	0,2
Ruotsi	0,2	0,3	0,1	0,1	0,0
Suomi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ranska	9,4	11,9	9,1	6,3	6,3
Saksa	27,3	27,4	18,0	11,0	9,5
Venäjä	0,9	1,5	1,7	0,8	0,6
Saame	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Latina	0,7	0,7	0,6	0,6	0,5
Muu kieli	0,1	0,4	0,1	0,2	0,4
B2-kieli yhteensä	39,4	42,7	29,8	19,4	17,5

Lukion oppimäärän vuosina 1999-2001 suorittaneet opiskelemissä A-kielten mukaan:

A-kieli	Opiskelijoita			% -osuus lukion oppimäärän suorittaneista		
	1999	2000	2001	1999	2000	2001
Englanti	30 793	34 051	34 042	96,9	98,0	98,6
Ruotsi	1 783	1 915	1 521	5,6	5,5	4,4
Suomi	1 908	1 948	1 981	6,0	5,6	5,7
Ranska	379	455	419	1,2	1,3	1,2
Saksa	499	745	965	1,6	2,1	2,8
Venäjä	194	187	148	0,6	0,5	0,4
Saame	1			0,0		
Espanja		1	1		0,0	0,0
Italia			1			0,0
Muu kieli			1			0,0

Lukion oppimäärän vuosina 1999-2001 suorittaneet opiskelemiensa B2-/B3 –oppimäärien mukaan:

B-kieli	Opiskelijoita			% -osuus lukion oppimäärän suorittaneista		
	1999	2000	2001	1999	2000	2001
Englanti	97	86	113	0,3	0,2	0,3
Suomi	56	19	37	0,2	0,1	0,1
Ranska	6 946	7 325	6 937	21,9	21,1	20,1
Saksa	14 949	14 722	13 695	47,0	42,4	39,7
Venäjä	1 492	1 820	1 980	4,7	5,2	5,7
Saame	44	12	47	0,1	0,0	0,1
Latina	415	456	449	1,3	1,3	1,3
Espanja	1 299	1 550	1 662	4,1	4,5	4,8
Italia	469	674	684	1,5	1,9	2,0
Muu kieli	31	56	68	0,1	0,2	0,2

Yhteenvetona ranskan kielen suosion kehityksestä viime vuosien osalta voisi todeta, että Suomen liittyminen EU:hun on lisännyt kiinnostusta ranskan kieleen. Esimerkiksi omassa koulussani Helsingin Suomalaisessa Yhteiskoulussa, jossa harvinaisilla A-kielillä on pitkät perinteet, kiinnostus A-saksaan ja erityisesti A-ranskaan on kasvanut viime vuosina. Samoin A2-/vapaaehtoinen A-kieli on jonkin verran lisännyt A-kielen kirjoittajien määriä ylioppilastutkinnossa:

Ylioppilastutkinto: pitkä ja lyhyt ranska

	1972	1977	1982	1987	1992	1995	1996	1997	2002	2003
Pitkä kieli	41	55	68	125	152	205	239	242	336	385
Lyhyt kieli	1 729	2 701	3624	2902	3 189	4 177	4 432	3 875	3 283	2 762

Toisaalta kuntien vaikeutunut taloudellinen tilanne on karsinut valinnanmahdollisuuksia. Harvinaisten kielten tarjontaa on keskitetty ja aloittavien ryhmien minimikokoja on tarkistettu ylöspäin. Oppilaiden/opiskelijoiden valintoihin taas vaikuttaa varmasti kielten opiskelun ”vaikeus” ja työ määrä. Niinpä lukiossa on entistä enemmän muuttaman kurssin lukijoita. Opinto-ohjauksen avulla pitäisikin innostaa opiskelijoita tavoitteellisempaan opiskeluun, jossa päämääränä olisi osallistuminen päättökokeeseen. Joskus on myös mieleen tullut ajatus, voisiko ylioppilastutkinnon arvostelua kehittää hiukan kannustavampaan suuntaan. Esimerkiksi ranskan A-kielen kokeeseen osallistuu niin valikoitunut populaatio, että Gaussin käyrän soveltaminen ei tunnu tarkoituksen-mukaiselta.

Anja-Liisa Alanko, rehtori
Helsingin Suomalainen Yhteiskoulu

Ranskan kieltä yliopistoissa ja korkeakouluissa

Suomen yliopistoissa ja korkeakouluissa ranskaa voi opiskella tutkinnon pääaineena, opintoihin kuuluvana vieraana kielenä tai vapaaehtoisen harrastuksen pohjalta. Ranskan opintoja voi liittää melkeinpä minkä alan tutkintoon hyvänsä. Niinpä esimerkiksi Teknillisessä korkeakoulussa ranskan opinnot voi aloittaa alkeista, mutta tarjolla on myös opiskelijoiden erikoistumisalaan liittyviä kursseja. Helsingin yliopiston kielikeskuksessa eri tiedekuntien opiskelijoille on suunniteltu opintojen alaan liittyviä ranskan kielen kursseja; opiskelija voi suorittaa esim. laajan EU-intensiivikurssien kokonaisuuden, joka valmentaa tehokkaasti ranskankielisessä työympäristössä työskentelemiseen. Varsin valitettavaa on sen sijaan, että Helsingin kauppakorkeakoulussa on muutaman viime vuoden aikana vähennetty ranskan päätoimisten opettajien määrä niin, että neljän sijasta opetusta hoitaa enää kaksi lehtoria. Tällaisen vähennyksen voi olettaa väistämättä johtavan rajoittuneempiin mahdollisuuksiin opiskella ranskaa.

Ranskalaisen filologian opinnot Helsingin yliopistossa

(<http://www.helsinki.fi/romaanisetkielet/esittely/yleista.htm#ranska>)

Esitän tässä joitakin huomioita ranskan opiskelemisestä pääaineena. Kirjoitukseni perustuu oman työpaikkani, Helsingin yliopiston romaanisten kielten laitoksen, tilanteeseen. Ranskalainen filologia on laitoksen suurin oppiaine, ja sen tehtävänä on kouluttaa ranskan kielen asiantuntijoita.

Suurin osa laitoksen opiskelijoista tähtää filosofian maisterin tutkintoon, jossa pääaineena on ranskalainen filologia. Tämän lisäksi oikeuden opiskella ranskaa sivuaineena saa vuosittain kymmenkunta opiskelijaa. Seuraava taulukko kertoo, mitä muutoksia opiskelemaan hakeneiden määrässä on tapahtunut viidentoista vuoden aikana:

	1990	1991	1993	1995	1997	1999	2001	2003	2005
Valintakokeeseen osallistuneita	171	227	258	332	265	180	113	108	110
Hyväksytyt	39	40	50	56	48	55	40	39	38

(Lähde: <http://www.helsinki.fi/hum/tdk/valinta/vstat.html>)

Taulukosta käy ilmi sama suuntaus kuin koulujen ranskan ja muiden vieraiden kielten opiskelussa: ranskan kielestä kiinnostuneiden opiskelijoiden määrä on laskenut. Vuoden 1995 huippu selittyi Suomen liittymisellä Euroopan unioniin. Ranskan kielen asian-

tuntijoiden, mm. kääntäjien, tarpeen oletettiin kasvavan, mikä varmasti innosti nuoria hakeutumaan ranskan opintojen pariin. Valintakokeeseen osallistuneiden määrä näyttää nyt asettuneen reilun sadan hakijan tienoille. Myös opiskelemaan valittujen kiintiö on laskenut samalle tasolle kuin viisitoista vuotta sitten. Kehitys lienee samansuuntainen myös muissa Suomen yliopistoissa, joissa ranska voi olla tutkinnon pääaine.

Opiskelemaan hyväksytyistä kaikki eivät valmistu maisteriksi niin, että ranskalaisen filologia olisi heidän pääaineensa. Osa opinnot aloittaneista toteaa, etteivät ne soviakaan heille ja joko vaihtaa pääainetta tai suuntautuu kokonaan uuteen, toisen alan tutkintoon.

Opintojen kolme vaihetta

Kuten oppiaineissa yleensä, myös ranskalaisessa filologiassa opintojen sisältöä ja rakennetta on muokattu varsin perinpohjaisesti parin viime vuoden aikana. Muutoksia tehtäessä on pidetty toisaalta mielessä se, mitkä ovat opiskelijoiden lähtökohdat toisaalta se, mitä aika- ja muita rajoja yliopistolaitos asettaa tutkinnon suorittamiselle nyt, kun on siirrytty uuteen tutkintorakenteeseen.

Opinnot jakaantuvat kolmeen vaiheeseen. Ensimmäisessä vaiheessa, vajaan lukuvuoden ajan kestävien *perusopintojen* aikana keskitytään siihen, että opiskelijat saavuttavat opintojen suorittamiseen tarvittavan kielen perusrakenteiden tuntemuksen, että he oppivat ilmaisemaan itseään opintoihin liittyvissä tilanteissa ranskaksi, että heidän ääntämistaitonsa kehittyä ja että he harjaantuvat ilmaisemaan itseään kirjallisesti, erityisesti kirjoittamaan jäsenettyä asiainkäsitystä. Samalla kehitetään opiskelijoiden kulttuurin- ja maantuntemusta. Perusopintojen aikana opiskelija suorittaa myös metodio-pintoja ja suunnittelee opintojensa kokonaisrakennetta ja aikataulua.

Perusasioiden työstäminen voi tuntua yllättävältä yliopistotasolla. Se on kuitenkin osoittautunut tarpeelliseksi, sillä vaikka opiskelijat ovat innostuneita ja motivoituneita, heiltä näyttää puuttuvan aikaisempaa useammin osa niistä valmiuksista, joita asian-tuntijuuteen tähtäävät vieraan kielen opinnot edellyttävät. Osittainen selitys voi löytyä koulujen kieltenopetuksessa käytetystä kommunikatiivisesta lähestymistavasta. Suullisen kommunikaation painottaminen on kielen alkeiden oppijan kannalta kannustava menetelmä, mutta se ei valitettavasti anna perusvalmiuksia siihen, mikä on olennaista yliopisto-opinnoissa: kielen analyttiseen tarkasteluun ja tarkkuuteen kielen käytössä. Kurssimuotoinen opiskelu koulussa lienee myös osittain synyn perustietojen ja -taitojen heikentyneeseen hallintaan. Opiskelu muodostuu katkonaiseksi ja sirpaleiseksi, eikä anna mahdollisuutta sellaiselle pitkäjänteiselle, säännölliselle työskentelylle, joka on tarpeen luotaessa vankkaa pohjaa hyvälle kielitaidolle.

Ranskalaisen filologian opintojen toinen vaihe, *aineopinnot*, alkaa jo ensimmäisen opintovuoden aikana. Aineopintojen aikana opintojaksoihin kuuluu yhä enemmän sellaisia sisältöjä ja menetelmiä, jotka sekä tukevat että edellyttävät kielen analyttisen tarkastelun kehittymistä. Romaanisten kielten laitoksessa opiskelijalla on toisesta opintovuodesta lähtien mahdollisuus suuntautua monikieliseen ammattiviestintään,

kääntämiseen, mikäli hän läpäisee alkukuulustelun. Toisen opintovuoden aikana opiskelijat aloittavat myös vähintään yhden muun aineen opinnot. Aineopintojen päätteeksi opiskelija tekee kandidaatin tutkielman.

Jos sekä pääaineen että sivuaineiden opinnot sujuvat toivottua vauhtia, valmistuu opiskelija kolmessa vuodessa humanististen tieteiden kandidaatiksi. Tavoiteaikataulun toteutumista saattaa kuitenkin viivästyttää se, että saavuttaakseen sujuvan kielitaidon ja riittävän kulttuurintuntemuksen opiskelija tarvitsee välttämättä mielellään vähintään vuoden mittaisen “kielikylvyn” maassa, jonka kielen asiantuntijaksi tähtää.

Filosofian maisterin tutkinnon suorittamiseen on yliopiston tavoiteaikataulussa varattu kandidaatin tutkinnon jälkeen kaksi vuotta. Niiden kuluessa opiskelijan on mm. syvennettävä tietojaan vähintään yhdeltä ranskalaisen filologian alalta (kielitiede, kirjallisuus, kielen historiallinen tarkastelu, ranskan kielen opettaminen vieraana kielenä, kääntäminen), opiskeltava sivuaineitaan ja kirjoitettava pro gradu -tutkielma.

Tutkintorakenteen vaatimusten mukaisesti opintojen sisällöissä on entistä laajemmin otettu huomioon myös yhteydet työelämään. Sekä kandidaatin että maisterin tutkintoon kuuluu opintojakso, jossa tutustutaan opintojen ja työelämän yhteyksiin. (<http://www.helsinki.fi/romaanisetkielet/opiskelu/ranskaohjeet.htm>)

Lisäksi sellaiset työelämässä tarvittavat valmiudet kuin TVT-, ryhmätyö- ja vuorovaikutustaidot ovat olennainen osa kaikkea ranskalaisen filologian opetusta.

Sivuaineet ja työllistyminen

Pääaineen opintojen lisäksi opiskelija tarvitsee muitakin aineita tutkintoonsa. Sivuaineiden valinta on tärkeää työllistymisen kannalta. Mitä aineita ranskalaisen filologian opiskelijat sitten valitsevat?

Opettajan pedagogiset opinnot ovat edelleen suosittu kokonaisuus, vaikka varsin monet opiskelijat vieroksuvat aluksi ajatusta opettajaksi ryhtymisestä. Tällä hetkellä kuitenkin 12 ranskan opiskelijaa aloittaa vuosittain opettajankoulutuksen. Opettajan ammattitaidon lisäksi koulutus antaa monipuolisesti valmiuksia tehtäviin, joissa tarvitaan jäsentämistaitoa, esiintymiskykyä ja vuorovaikutustaitoja. Useimmiten opettajiksi valmistuvilla opiskelijoilla on aineyhdistelmässään myös jokin toinen kieliaine; erityisen hyödyllisiltä vaikuttavat tällä hetkellä englannin ja toisen kotimaisen kielen opinnot. Muita työllistymisen kannalta mielekkäitä sivuaineita ovat esim. kaupalliset opinnot, joita opiskelijat voivat suorittaa Helsingin kauppakorkeakoulussa, yleinen kirjallisuustiede ja viestintä.

Romaanisten kielten laitoksessa tutkittiin vuonna 2004 sitä, miten laitoksesta filosofian maisteriksi valmistuneet opiskelijat olivat sijoittuneet työelämään. Saatujen vastausten perusteella näyttää siltä, että opiskelijat työllistyvät melko hyvin. Opetustehtäviin oli sijoittunut 48% vastaajista, 16% toimi kääntäjinä ja loput 36% muissa tehtävissä. Mainittuja tehtävänimikkeitä olivat mm. kustannustoimittaja, kansainvälisten asioiden sihteeri, opas, opintoneuvoja, tiedotusneuvoja ja vientisihteeri. Selvitys on luettavissa osoitteessa:

<http://www.helsinki.fi/romaanisetkielet/esittely/tyollistyminen.htm>.

Laaja-alaista kielitaitoako?

Kuten Anja-Liisa Alanko artikkelissaan toteaa, Suomessa on kielipoliittisena tavoitteena laaja ja monipuolinen kielitaito. Pelkään pahoin, että käytännössä tullaan menemään päinvastaiseen suuntaan: on hyvinkin luultavaa, että ranskaa ja muita vieraita kieliä (englantia lukuun ottamatta) sujuvasti työelämässä käyttävien ihmisten määrä tulee vähenemään. Tähän uhkaavaan kehitykseen voi nähdä monia syitä.

Hyvän vieraan kielen taidolle luodaan pohja jo koulussa. Aikuisena vain harvat enää ehtivät hankkia sujuvaa ja monipuolista kielitaitoa, jos oppimisen joutuu aloittamaan alkeista. Anja-Liisa Alangon artikkelin taulukot osoittavat selvästi, että vieraiden kielten opiskelu kouluissa vähenee. Niistä ilmenee myös, että ylioppilastutkinnon ranskan kielen lyhyen oppimäärän kokeeseen osallistuneiden määrä on laskenut jatkuvasti vuodesta 1995. Vaikka tällä hetkellä A-ranskan kirjoittajien määrä näyttää lisääntyvän, kehitys tuskin jatkuu, kun mahdollisuudet opiskella ranskaa A-kielenä vähenevät kuntien säästötoimenpiteiden seurauksena.

Kouluopetukselle asetetut tavoitteet vaikuttavat myös omalta osaltaan kielitaidon yksipuolistumiseen. Koulujen nyt käyttöön ottamissa uusissa opetussuunnitelman perusteissa on erityisesti yläasteella tai lukiossa alkaneen oppimäärän tavoitetaso asetettu hyvin vaatimattomaksi. Se lienee realistinen, kun otetaan huomioon todellinen tuntimäärä, joka opetusta lukiossa on mahdollista antaa. Tuo taso ei kuitenkaan anna riittävää pohjaa yliopisto-opinnoille, ei ainakaan kielen opiskelulle pääaineena.

Alanko toteaa kirjoituksessaan myös, että oppilaat saattavat kokea kielten opiskelun vaikeana ja sen vaatiman työmäärän suurena. Näin aivan varmasti onkin. Nuoren koululaisen elämässä on monta paljon tärkeämmältä tuntuvaa asiaa, kuin pohjan luominen vieraiden kielten taidolle. Houkutus jättää vaivalloinen aine pois opinto-ohjelmasta on suuri varsinkin, kun koululainen tietää, ettei häneltä useimmiten yliopisto- tai korkeakouluopintojen aikana enää edellytetä muuta kuin yhden vieraan kielen taito.

Antamani kuva saattaa vaikuttaa synkältä. Mielestäni meidän kaikkien, joille ranskan kieli on tärkeä ammatissamme tai jotka harrastamme sitä mielenkiinnosta, olisi kuitenkin pyrittävä rohkaisemaan nuoria ympärillämme niin, että he aloittavat ranskan kielen opinnot mahdollisimman aikaisin koulussa. Jos tuemme heitä, voimme toivoa heidän innostuvan, suorittavan päättökokeen ja jatkavan sitten opintojaan aikuisina. Hyvä kielitaito avaa heille myös ovet ranskankielisten maiden kulttuurien kirjoon.

Päivi Sihvonon

FL, ranskalaisen filologia lehtori

Helsingin yliopiston romaanisten kielten laitos

Ranskan kielen käytöstä taloudellisessa toiminnassa

Taloudellisessa yhteistyössä ranskalaisten kanssa on kokemuksen mukaan lähtökohtana oletettavasti, että keskustelu käydään ranskaksi, etenkin jos vastapuoli edustaa virallista organisaatiota kuten suurlähetystä. Kirjoitetun kielen osalta oletttamus on vielä tiukempi. Samoin virallisissa valtioiden välisissä neuvotteluissa kommunikointikieli oli luonnollisesti ranska.

Kielen ja kulttuurin osaamisella on huomattavan tärkeä osa luottamuksen rakentajana ja sitä voidaan pitää tärkeänä kilpailutekijänä taloudellisessa yhteydenpidossa. Tietokoneidenkin aikana sopimukset ovat ihmisten keskeisen kanssakäymisen ja henkilökohtaisten neuvottelujen tulosta. Kauppakorkeakoulu korostaakin nykyään juuri kielen ja kulttuurin hallintaa olennaisena osana liiketaloudellista osaamista.

EU:ssa ranska on englannin rinnalla asioiden valmistelujen kieli, jolla asiakirjojen ensimmäiset versiot lähtevät kierto. Ranskan kielen taito on EU:n käytävillä edelleenkin hyödyllinen väline asioiden selvittelyssä ja eteenpäin viemisessä. Työkielenä sen painoarvo on viime vuosina vähentynyt ja muutos on voimistunut 10 uuden maan tultua jäseniksi toukokuussa 2004. Suunta korostuu EU:n ulkosuhteissa, sillä kolmansien maiden kanssa asiakirjat valmistellaan nykyään useimmiten englannin pohjalta.

Ranska on 500 miljoonan ihmisen virallinen tai käyttökieli, kaiken kaikkiaan 53 maassa ja 19 muulla hallintoalueella. Kotikielenään sitä puhuvia on 145 miljoonaa. Kansainvälisessä kanssakäymisessä se on englannin jälkeen eniten käytetty kieli.

Euroopassa ranska on virallinen kieli Ranskan lisäksi Belgiassa, Sveitsissä, Monacossa ja Luxemburgissa. Lisäksi se on toinen virallinen kieli Kanadassa ja virallinen tai väestön pääasiallinen yhteinen kieli 25:ssä Afrikan valtiossa (13 maassa ainoa virallinen kieli) mukaan lukien Pohjois-Afrikan valtiot Algeria, Marokko ja Tunisia.

Näissä Afrikan maissa ja entisessä Ranskan Indo-Kiinassa (Vietnam, Kambodza, Laos) ranskan kielen käyttö on perua Ranskan ja Belgian siirtomaajalalta. Ranskan siirtomaahallintoa on kutsuttu suoraksi hallinnoksi, koska se pyrki tekemään kyseisten maiden asukkaista ranskalaisia, joilla oli siten myös mahdollisuuksia päästä aivan huipulle asti. Senegalin presidentti Léopold Senghor oli Ranskan hallituksen jäsen. Systeemi toimi toisinkin päin siten, että ranskalaisia oli siirtomaissa leipureina ja muina käsityöammattilaisina. Yksinkertaistaen voi todeta, että Abidjanin paikallisen taksin kanssa saattoi käydä ranskalaistyylisiä keskustelua, mikä taas ei Lagosissa oikein luontunut nigerialaisen taksin kanssa englanniksi. Englannin siirtomaahallinto oli epäsuoraa, eikä väestöä yritetty muuttaa briteiksi.

Ensimmäisen maailmansodan jälkeen Syyria ja Libanon olivat Ranskan mandaattialueita.

Suomen talouden kannalta voisi ranskan kielen ja kulttuurin merkitystä arvioida kahdella mittarilla. Ensimmäiseksi voisi tarkastella, mikä painoarvo ranskankielisillä mailla on kaupassamme ja investoinneissamme. Ranskan osuus ulkomaankaupastamme on runsaat 4 %. Kaksi- tai monikieliset teollisuusmaat Belgia, Kanada ja Sveitsi lisäävät tätä osuutta 4,6 % ja kehitysmaiden ranskankieliset maat arviolta 1,5 %. Ranska ja Belgia ovat suomalaisille merkittäviä sijoituskohteita. Nyky-EU:n sisällä asukkaiden oman kielen lisäksi osaamista kielistä englannin osuus on 34 %, saksan 12 %, ranskan 11 % ja espanjan ja venäjän kummankin 5 % väestöstä.

Toinen arviointinäkökulma voisi olla tarkastella lähemmin, mitä taloudellisesti hyödynnettäviä mahdollisuuksia löytyy Ranskan vaikutuspiirin alueilta, toisin sanoen olisi kysyttävä, olemmeko laiminlyöneet joidenkin markkinamahdollisuuksien selvittämisen. EU:lle ranskankielinen Välimeren alue on ns. Barcelonan prosessin puitteissa EU:n ulkopuolisista alueista ehkä tärkein. EU:lla on taloussopimukset näiden maiden kanssa. Afrikassa Ranskalla on eräissä maissa sotilastukikohtia ja vahva ote talouteen. Keski- ja Länsi-Afrikan ranskankielisillä mailla on edelleenkin kiinteät suhteet entiseen emämaahan. Ranskan keskuspankki tukee alueen kahta yhteistä keskuspankkia ja niiden yhteinen valuutta CFA-frangi sidottiin EMU:uun Ranskan frangin kurssin kautta. Ranska on näillä alueilla painava taloudellinen ja henkinen vaikuttaja myös kehitysyhteistyön kautta.

Ranskalaisuutta koordinoi vuonna 1997 perustettu Agence Intergouvernementale de la Francophonie, jonka ensimmäinen pääsihteeri oli YK:n entinen pääsihteeri Boutros Boutros Ghali ja nykyinen pääsihteeri on Abou Diaf, Senegalin entinen presidentti.

Omat kokemukseni osoittavat, että maailmaa kiertäessä ranskan kieli tulee eteen huomattavan usein. Olisi syytä pyrkiä pääsemään eroon yksikielisyydestä ja nähdä monipuolinen kielitaito sekä henkisesti rikastuttavana että aivan konkreettisesti hyödyllisenä ihmissuhteiden verkkoa laajennettaessa.

Reino Gunn

Suomi-Ranska yhdistyksen liiton neuvottelukunnan puheenjohtaja

Lehtori, fil.lis.

Raila-Maarit Koistinen

In Memoriam

Turun yliopiston ranskan kielen lehtori, fil.lis. **Raila-Maarit Koistinen** kuoli Turussa 4.8.2005 äkillisen sairauskohtauksen murtamana. Hän oli syntynyt Viipurissa 24.9.1930, tuli ylioppilaaksi Turun tyttölyseosta 1948 ja suoritti Turun yliopistossa fil. kand. tutkinnon 1954 sekä fil. lis. tutkinnon 1968.

Opiskeluaikanaan hän teki lukuisia opintomatkoja Ranskaan, Italiaan, Espanjaan sekä Englantiin. Näiltä matkoiltaan hän julkaisi kaksi matkakirjaa: *Ylioppilaspiikana maailmalla* (1950) ja *Peukalokyydillä Caprille* (1953). Vuodesta 1956 lähtien hänet määrättiin hoitamaan Turun yliopiston ranskan kielen lehtorin virkaa, vuodesta 1968 virkaan vakinaisesti nimitettynä. Tästä virasta hän jäi eläkkeelle v. 1995, harvinaisen pitkän työuran jälkeen.

Varsinaisen virkatyönsä ohella lehtori Koistinen matkusteli ahkerasti eri puolilla maailmaa, lähinnä kuitenkin Välimeren alueella, myös eläkkeelle siirryttyään. Hän toimi myös 1960-luvulta lähtien Turun kaupungin matkailuoppaana ja oli vanhin aktiivioppaana toimiva matkailuoppaiden yhdistyksen jäsen. Hänet tunnettiin asiantuntevana ja arvostettuna oppaana, jonka valttina oli monipuolinen kielitaito. Lehtori Koistinen toimii myös aktiivisesti useissa yhdistyksissä: Turun ranskalaisessa yhdistyksessä, jonka kunniajäsen hän oli, Turun Dante Alighieri -yhdistyksessä sekä Turun teatterikerhossa.

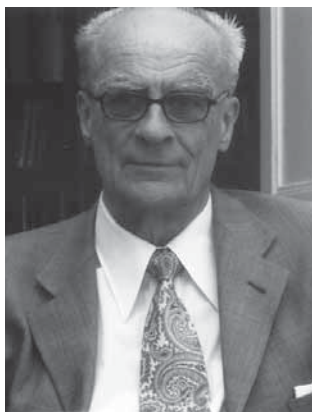
Raila-Maarit Koistisen muisto säilyy valoisana hänen työvereittensa, oppilaittensa ja opaskollegojensa mielessä.

Lauri Lindgren

Romaanisen filologian professori emeritus

R-M. Koistisen pitkäaikainen työtoveri

Jarmo Anttila 75 vuotta

Kouluneuvos Jarmo Anttila

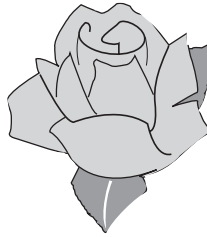
Suomen kieltenopettajien *grand old man* Jarmo Anttila täytti kesäkuussa 75 vuotta, mistä monilukuiset ystävät, työtoverit ja oppilaat häntä onnittelevat.

Kouluneuvos Jarmo Anttila syntyi Helsingissä 10.6.1930. Hän kirjoitti ylioppilaaksi Helsingin normaalilyseosta vuonna 1947 ja valmistui filosofian kandidaatiksi Helsingin yliopistosta vuonna 1954 suorittaen sekä romaanisesta filologiasta että Rooman kirjallisuudesta laudatur-oppimäärän ja englantilaisesta filologiasta approbaturin.

Uransa alussa hän opetti ranskaa Helsingin kauppakorkeakoulussa ja latinaa muun muassa Helsingin suomalaisessa yhteiskoulussa.

Helsingin ranskalais-suomalaisen yhteislyseon rehtorina Anttila aloitti 1956, vain 26-vuotiaana. Häntä pyydettiin toimimaan muutamaa kuukautta aiemmin perustetun yksityisen, valtion tukeman koulun johdossa. Elokuussa 1977 koulusta tuli Helsingin ranskalais-suomalainen koulu, jonka rehtorina Anttila jatkoi eläkkeelle siirtymiseensä 1.7.1993 asti. Koulu on nykyään valtion. Pitkän, liki nelikymmenvuotisen rehtorinuran ohella hän toimi lyhyen aikaa kouluhallituksen vt. ylitarkastajana (1957 - 58) ja Helsingin kauppakorkeakoulun vs. ranskan lehtorina (1958 ja 1960).

Anttilan vaikutus Suomen kieltenopetuksen piirissä ei suinkaan rajoittunut kielikoulun luotsaamiseen. Ylioppilastutkintolautakunnassa Anttila toimi apujäsenenä ja jäsenenä peräti 30 vuoden ajan (1.1.1971 - 31.12.2000). Vuodesta 1965 aina vuoteen 1988 Anttila toimi Suomen ranskanopettajain yhdistyksen puheenjohtajana ja viiden vuoden ajan myös Suomen kieltenopettajien liiton puheenjohtajana. Hän on myös ollut aktiivinen Kansainvälisessä ranskanopettajien liitossa (*Fédération Internationale des Professeurs de Français*), ensin hallituksessa ja varapuheenjohtajana, sitten liiton puheenjohtajana (1984 - 1988).

Jarmo Anttila on ollut Suomi-Ranska yhdistysten liiton neuvottelukunnan jäsenen perustamisesta lähtien (1998) ja sitä ennen Suomi-Ranska yhdistyksen hallituksen jäsen.

Muita huomattavimpia luottamustehtäviä Anttilalla on ollut Suomen valtuuskunnan jäsenenä Suomen ja Ranskan välistä kulttuurivaihtoa käsittelevässä kokouksessa ja lukion opetussuunnitelmatoimikunnan vieraan kielen jaostossa.

Anttila on saanut mittavista ansioistaan Ranskan *Ordre National du Mérite*-ritarikunnan ritarimerkin (1975), *Palmes Académiques*-ritarikunnan komentajamerkin (1988) ja Ranskan kunnialegioonan ritarimerkin (1993). Suomen Leijonan I luokan ritarimerkki hänelle myönnettiin vuonna 1976, ja vuonna 1981 hän sai kouluneuvoksen arvon. Sotilasarvoltaan Anttila on yliluutnantti. Muiden ansioidensa ohella Anttilalla on myös valantehneen kielenkääntäjän tutkinto (suomi - ranska - suomi 1980).

Monen vuosikymmenen ajan Helsingin ranskalais-suomalainen koulu, *Lycée franco-finlandais d'Helsinki*, henkilöityi rehtoriinsa Jarmo Anttilaan. Kuten kaikista suurista persoonista, myös Jarmo Anttilasta on liikkunut vuosien kuluessa kasku jos toinenkin. Moni niistä lienee elänyt omaa elämäänsä koko rehtorikauden ajan - ja epäilemättä sen jälkeenkin. Ainakin 1980-luvun oppilaat muistavat hänet erityisesti imperatiivin menneen ajan kehittäjänä: Ole jo poistunut.

Ole onniteltu!

Meri Larjavaara

FT, Helsingin ranskalais-suomalaisen koulun entinen oppilas

Matka Ranskan sydämeen syyskesällä 2005

*Suomi-Ranska yhdistysten liiton jäsenmatka tehtiin elokuun viimeisellä viikolla Ranskan sydänmaille: reitti alkoi Toulousesta ja päättyi Carcassonnen, Albin, Le-Puy-en-Vélay'n ja Viennen kautta Lyoniin. Matkalla mukana ollut **Rainer Fock** kirjasi ylös kokemuksiaan matkasta:*

Aikaisin lauantaina 20. elokuuta kokoontui 38 suomalaisen joukko lentoasemalle lentämään Pariisiin kautta **Toulouseen**. Erityisasiantuntijana meillä oli professori *Tarmo Kunnas* kertomassa kulttuurista ja kaikesta siihen liittyvästä. Kaikki matkan muut järjestelyt oli uuteroitunut *Liisa Peake*, Suomi-Ranska yhdistysten liiton pääsihteeri.

Jo melko varhain iltapäivällä ennen kello 15 olimme hotellillamme Allée Jean Jaurèsin varrella, josta pian lähdimme tutustumaan kaupungin kulttuurinähtävyyksiin. Kaupungintalo *Le Capitole* herätti kunnioitusta upealla fasadillaan ja kauniilla juhlasalillaan. Runsaasti ranskalaisia perheineen oli liikkeellä miellyttävässä, viileähkössä säässä, mutta suomalaisille mukavan lämpimässä. Kiertelimme kaupungilla ja ihailimme kaunista arkkitehtuuria.

Illaksi Liisa oli tilannut läheisestä ravintolasta *Bistro Romain* eri vaihtoehtoja sisältäneen maukkaan aterian, jolla nautimme myös paikallisista viineistä.

Sunnuntaiamu koitti ja hyvän hotelliaamiaisen jälkeen lähdimme taas Tarmon johdolla tutustumaan muihin Toulousen nähtävyyksiin kaupunkikävelyllä. Kävimme *Les Jacobins*-kirkossa, jossa on *Tuomas Akvinolaisen* hauta sekä *Augustiinilaismuseossa*, jonka kaksi kerrosta on täynnä toistaan kauniimpia taideteoksia. Museo on myös kuuluisa upeasta, pylväiden reunustamasta sisäpihastaan. Vierailimme suuressa ja kauniissa basilikassa *Saint-Sernin*, jonka alakerran kryptassa on nähtävillä monia pyhäinjäännöksiä.

Kaunis ilma suosi meitä ja useimmat käyttivät tilaisuutta hyväkseen tutkiakseen kaupunkia ja muita sen erikoisuuksia. Toulousen seutu ja Castelnaudary kilpailevat hiukan keskenään, kummassakin paikassa tehdään seudun parasta, erikoista lihapaupupataa, *cassoulet*. Toulousessa oli monessa ravintolassa tarjolla sellaista *cassoulet*'ta, jonka väitetään olevan castelnaudarylaista. Tämä väite puhuisi sen puolesta, että toulouselaiset eivät ainakaan omia tuotteitaan kehu. Söimme sitä ja voimme vakuuttaa, että hyvää se oli ja nälkä lähti.

Toulousen kapeilla kujilla kuunneltiin matkan erityisasiantuntijan, prof. Tarmo Kunnaksen selostusta kaupungin historiasta.

Carcassonne oli maanantaiaamun ensimmäinen kohde. Moottoritietä 92 kilometriä ja olimme perillä. Mutta emme olleet yksin! Lähdimme kävelemään mahtavan linnanportin läpi itse linnan. Tarmo oli tapansa mukaan erittäin hyvin valmistautunut kertomaan meille yksityiskohtaisesti kaikista linnan rakentamiseen, puolustukseen, merkitykseen ja ennen kaikkea linnan veriseen historiaan liittyvistä seikoista.

Seuraava matkakohteemme oli viehättävä **Albin** kaupunki 110 kilometrin päässä. Linja-autollamme matka taittui vaivatta ja muistelimme ilman kaihoa kulkemista muutamia satoja vuosia sitten. Suurimman vaikutuksen teki tutustuminen Albin suuren pojan, taiteilija ja kreivi *Henri de Toulouse-Lautrecin* museoon. Hän oli jo aivan nuorena poikana tavattoman taitava piirtäjä ja jopa muotokuvamaalari. Iän myötä ja rampuudestaan huolimatta hänen maalauksensa olivat edelleen loistavia taideteoksia, mutta karrikatyyri ja iva näkyivät hänen myöhäisissä töissään.

Tarn-joen rannalla sijaitsevalla Albilla on muutakin erikoista, sillä keskiaikaisen lahkon, kaupungista nimen saaneiden *albigenssien* uskonnolliset mielipiteet olivat risiriidassa katolisen kirkon kanssa, minkä seurauksena alkoivat julmat albigenssisodat 1200-luvun alussa. Seuraavana aamuna lähdimme linja-autolla jatkamaan matkaamme ja samalla tutustumaan Tarn-joen kuuluiisiin luonnonnähtävyyksiin. Olipa kuljettajalla ratin pyöritystä ja mutkia mutkien jälkeen! *Les Gorges du Tarn* eli Tarn-joen rotkot ja kanjonit olivat mahtava elämys nähdä ne läheltä, miltei kädellä koskien. Bussi kuitenkin ei pysähtynyt vaan jatkoi eteenpäin.

Seuraava henkeä salpaava näkymä oli ihmisen aikaansaama eli *le Viaduc de Millau*, valtava maantiesilta moottoritieellä A75 Clermont-Ferrandin ja Béziersin välillä 270 metrin korkeudessa Tarn-joen yläpuolella. Alla oleva maantie, jota ajoimme, oli ollut vuosikausia pullonkaulana mainitulla valtatiellä. Seitsemän kaunista ja solakkaa betonista tehtyä pylonia eli tukipylvästä kannattelee nelikaistaista moottoritietä, jonka pituus on lähes 2½ km. Koko rakennelman tekevät ilmavan näköiseksi viuhkan muodossa olevat lukuivat kannatinvaijerit.

Le-Puy-en-Vélay oli seuraava yöpymispaikka, pieni kaunis kaupunki, jossa on noin 20 000 asukasta. Me söimme yhteisen illallisen hotellissa, suuressa salissa pihan puolelta. Ilta ja päivällinen sujuivat leppoisissa merkeissä syöden, juoden ja keskustellen, kunnes lähdettiin yöpuulle.

Aamusta pitäen, mutta toki aamiaisen nautittuamme, lähdimme erityisasiantuntijamme Tarmon vetäminä kohden uusia seikkailuja ja upouusia maisemia kävellen melko ripeää vauhtia. Aika ajoin saimme kuulla tämän seudun kulloisenkin paikan erityispiirteistä. *Notre-Dame* -katedraali oli luonnollisesti sijoitettu kukkulan laelle ja ei kun kiipeämään sinne. Rakennus oli kaunis ja näköalat huikaisevan kauniita. Katedraalissa oli monta osaa ja useita mielenkiintoisia yksityiskohtia kuten pylvää ja etenkin niiden yläpäät, joihin taiteilijat olivat luoneet muun muassa kuvauksia ihmisten seitsemästä kuolemansynnistä.

Pitsin nyplääjiä, sekä naisia että myös miehiä, oli asettunut katujen varsille esittelemään taitojaan, joista maallikko ei ymmärtänyt mitään eikä juuri sitä, miten kauniit kuviot synnyttiin ohuista langoista.

Le-Puy-en-Velay'n kattoja ja pyhiinvaeltajien suosima Notre-Dame à la Vierge noire -katedraali.

Statue Notre-Dame de France sijaitsee koko kaupungin kaikkein korkeimmalla huipulla ja sieltä oli aivan erinomaisen kaunis näköala joka suuntaan. Itse patsas on osittain onttu ja sinne pääsee sisään kurkkimaan pienistä luukuista samoja maisemia.

Lähistöllä oli myös kappeli *St-Michel-d'Aiguilhe*, johon oli 262 askelmaa. Hyväkuntoiset kiipesivät tietysti sinne ylös vilkuttamaan alhaalle jääneille resukoille.

Melko lähellä hotelliamme sijaitsi *Crozatier*-taidemuseo, joka oli tutustumisen arvoinen sekä sisältä että ulkoapäin, koska museon ympärillä on suuri ja kaunis puisto.

Yhteinen illallinen syötiin taas kaikki samassa salissa kuin edellisenä iltana. Perheen nuori vesa oli niin innokas tarjoilijana kuin olla voi ja herätti runsaasti hilpeyttä touhuamisellaan. Ruoka oli ihan kelvollista, samoin viinit.

Seuraavana aamuna klo 9.00 bussi odotti kadulla meitä matkaan lähtijöitä ja loppujen lopuksi pääsimme lähtemään kohti Lyonia, mutta sitä ennen oli vielä paljon katsottavaa. Seuraava varsinainen pysähdyspaikka oli **Viennen** kaupunki, joka on muodostunut Rhône joen kummallekin rannalle. Kipin kapin kaikki lähdimme ulos bussista ja kiireesti katsomaan hyvin vanhaa roomalaista teatteria *Théâtre Romain*, joka oli varsin hyvässä kunnossa. Meitä huvitti, kun Tarmon puhetta (suomeksi) pyssähti kuuntelemaan ja katsomaan aidan taakse joukko ihmisiä. Tarmo kertoi heille lyhyesti ranskaksi, mistä oli kysymys, joten he pääsivät jatkamaan matkaa. Meidänkin teatteriesityksemme oli kohtsillään lopussa ja lähdimme kohti lounasruokapaikkaa. *Augustuksen ja Livian tempelien* viereisellä torilla söimme melkein kaikki kauniissa auringonpaisteessa. Lyonilainen salaatti viinin kanssa oli oiva lounas.

Suuntana **Lyon!** Totesimme, että liikenne lisääntyi huomattavasti; olimme tulossa suurkaupunkiin. Lyon on ranskan toiseksi suurin kaupunki; marseillelaiset väittävät tietysti, että heidän on suurempi! Hotellimme Charlemagne sijaitsi samannimisen

kadun varrella, sen eteläpuoleisessa päässä. Kuulimme väitettävän, että Lyonissa virtaa kolme - ei kaksi vaan kolme jokea. Ne ovat Rhône, Saône ja Beaujolais. Viimeksi mainitusta päätimme ottaa selvää. Illalla satoi, mutta oli nälkä. Ravintolaa lähdimme kaikki hakemaan, ja niitähän siellä on.

Aamulla lähdimme, kuka kävelen, kuka raitiovaunulla tai bussilla, tutustumaan Lyonin nähtävyyksiin. Koko kiertokäynnin aloitimme kaupungin keskustassa sijaitsevalta *Place Bellecourilta* leveää ja tyylikästä katua pitkin, jonka nimikin oli tyylikäs: Rue du President Herriot. Loisteliaita rakennuksia ja kalliin näköisiä butiikkeja saimme ihailla kävellessämme kohti taidemuseota ja sen edessä olevaa toria. Emme menneet museoon sisään, vaan jatkoimme matkaa Saône-joen yli vanhaan kaupunkiin, **Vieux Lyoniin**. Kodikkaan tuntuiset pienet ja kujien keskellä vielä pienemmät pihat kiehtoivat mieliä ja mielikuvitusta. Lounastauko oli enemmän kuin paikallaan, kun oli nähty runsaasti hienoa ja vanhaa rakennustaidetta.

Ylhäällä maellä tutustuimme sekä ulkoa että sisältäpäin upeaan kirkkoon *Notre Dame de Fourvière*, jonka rakentamiseen kaikki lyonilaiset olivat ottaneet taloudellisesti osaa. Lähistöllä oli myös roomalainen teatteri, johon osa kävi tutustumassa. Eräät meistä kävivät myös kuuluisassa silkkimuseossa.

Yhteinen päättäjäsillallinen vietettiin eräissä vanhimmista ja suurimmista Lyonin ravintoloista, *Brasserie Georgessa*, jossa oli paljon mielenkiintoista katseltavaa valtavassa salissa. Ravintola tuntui olevan tupaten täynnä, ja me suomalaiset istuimme neljän hengen pöydissä. Meille tarjottu ruoka oli maukasta ja viinit sopivia. Tarmolle luovutettiin kaikkien yhteisenä kiitoksena lasikantinen lahja, pullollinen vanhaa calvadosta.

Ravintola oli hotellista sopivasti kävelymatkan päässä, joten suurin osa siirtyi hotellin alakertaan iltaa jatkamaan. Maistelimme osalle tuntemattomia juomia, joista toiset puistattivat ja toiset olivat "linnunmaitoa".

Muutamat olivat jo etukäteen käyneet vajaan kilometrin päässä olevalla rautatieasemalla tutustumassa, miten pääsisimme helpoimmin lauantaina iltapäivällä Pariisiin lähtevään TGV-junaan. Tämä lähtisi joltain asemalaiturilta, jonka numeroa ei sanottu etukäteen terrorismivaaran vuoksi.

Rautatieaseman odotushalli sijaitsee kolmannessa kerroksessa, jonne rullaportaat vievät, mutta juuri viikonlopon alkaessa yksi kolmesta rullaportaista oli pois käytöstä. Raskaiden matkalaukkujen kanssa kulku ei ollut ihan vaivatonta, mutta tulimme kuin tulimmekin oikean junan oikeaan vaunuun, jonne Liisa oli hankkinut meille paikkaliput. Junassa, joka lähti siis Lyonin asemalta Perrache, tuntui olevan runsaasti tilaa, mutta Lyonin toiselta asemalta La Part Dieu tuli vaunumme aivan viimeistä paikkaa myöten täyteen. Juna ei pysähtynyt millään välisasemalla, vaan kulki suurella nopeudella suoraan lentokentälle käymättä Pariisissa ollenkaan.

Charles de Gaulle -lentokenttä on valtavan suuri ja siellä on tarkasti tiedettävä, miltä terminaalilta ja miltä portilta hakemasi lentokone lähti. Löysimme oikean portin ja Finnairin koneen, jolla pääsimme takaisin kotiin.

Onnistunut matka siirtyi muistoihin ja saatuihin mielikuviiin.

Harjoittelija Euroopan neuvostossa Strasbourgissa

Työskentelin viime keväänä harjoittelijana Euroopan neuvostossa Strasbourgissa. Euroopan neuvosto on hallitusten välinen poliittinen järjestö, joka perustettiin toisen maailmansodan jälkeen vuonna 1949. Euroopan neuvostoon kuuluu 46 eurooppalaista valtiota ja sen tärkeimpiä tehtäviä ovat ihmisoikeuksien, demokratian sekä oikeusvaltioperiaatteen tukeminen ja kehittäminen.

Euroopan neuvoston sihteeristö hyväksyy harjoittelijoiksi loppuvaiheen opiskelijoita tai yliopistosta vastavalmistuneita jäsenmaittensa kansalaisia. Kolme kuukautta kestävään harjoitteluun otetaan hakijoita kolme kertaa vuodessa, jokaiseen jaksoon yhteensä noin viisikymmentä. Suurin osa kanssani huhtikuussa aloittaneista harjoittelijoista oli opiskellut yhteiskuntatieteitä tai oikeustiedettä, mutta myös kielten opiskelijoita oli paljon. Eniten harjoittelijoita oli suurista maista kuten Italiasta, Ranskasta ja Venäjältä, mutta ilahduttavan monia oli myös kaukaisemmista jäsenmaista kuten Azerbaidzhanista ja Armeniasta.

Olin hakenut harjoittelijaksi sihteeristön tasa-arvoyksikköön ja onnekseni pääsinikin kyseiseen yksikköön. Tasa-arvoyksikkö seuraa tasa-arvotilannetta jäsenmaissa, laatii erilaisia selvityksiä ja raportteja sekä suunnittelee yhdessä kansallisten asiantuntijoiden kanssa toimenpiteitä sukupuolten välisen tasa-arvon edistämiseksi ja valmistelee päätösesityksiä ministerikomitealle. Tärkeitä tehtäväalueita ovat tällä hetkellä ihmiskaupan ja naisiin kohdistuvan väkivallan vastustaminen sekä naisten osuuden lisääminen politiikassa ja yhteiskunnallisessa päätöksenteossa.

Osallistuin harjoittelujakson aikana naisten poliittista osallistumista koskevan selvityksen toteuttamiseen, tein taustatutkimusta ja avustin yksikön virkamiehiä kokousvalmisteluissa. Osallistuin myös Euroopan neuvoston tasa-arvokomitean istuntoon. Valmistuin muutamia päiviä ennen Strasbourgiiin lähtöäni valtiotieteiden maisteriksi, joten työtehtävät vastasivat erinomaisesti opiskeluitani ja mielenkiinnon kohteitani.

Asuminen ja eläminen Ranskassa

Käytännön järjestelyt Strasbourgissa sujuivat vaivattomasti. Asiaa helpotti varmasti se, että oleskeluni Ranskassa kesti vain kolme kuukautta eikä minun siksi tarvinnut esimerkiksi avata pankkitiliä tai anoa opiskelijoiden asumistukea. Muutenkin minun tarvitsi asioida melko vähän paikallisten viranomaisten kanssa. Euroopan neuvoston henkilöstöosasto oli lähettänyt etukäteen harjoittelijoille pitkän listan asuntoloiden sekä yksityisten ihmisten yhteystietoja, joista vapaita vuokra-asuntoja oli mahdollista tiedustella. Soitin vuokranantajille muutamia viikkoja ennen lähtöäni Strasbourgiiin ja sain sovittua itselleni kohtuuhintaisen huoneen neljän hengen asunnosta. Asunnon

vuokraaminen vieraasta kaupungista, ontuvalla kielitaidolla ja asuntoa näkemättä on tietenkin hankalaa, mutta kaikki sujui yllättävän rennosti ja ongelmitta.

Asuin viehättävällä pikkukadulla kävelymatkan päässä Euroopan neuvostosta. Minun lisäksi asunnossa asui kaksi muuta Euroopan neuvoston harjoittelijaa sekä kiinalainen tyttö, joka opiskeli yliopistossa kasvatustieteitä. Asunto oli hyvin vaatimaton eikä sitä varmasti ollut remontoitu tai edes siivottu kunnolla vuosikymmeniin. Omalla rähjäisellä tavallaan asunto oli kuitenkin tunnelmallinen. Asunnossamme ei ollut televisiota, joten en harmikseni päässyt seuraamaan ranskalaisia uutisia tai tv-sarjoja. Erityisen harmittavaa oli se, etten voinut seurata kansanäänestystä edeltäneitä väittelyitä EU:n perustuslaista. Tyydyin kuuntelemaan radiota ja viikonloppuisin luin parhaani mukaan ranskalaisia sanomalehtiä.

Asunnon lähellä oli muutamia ruokakauppoja, leipäkauppoja sekä lehtikioskeja sekä lauantai-aamupäiväisin tori, jossa myytiin vihanneksia, lihaa, kalaa ja juustoja. Noudatimme tosin paikallisten neuvoja ja kävimme välillä ruokaostoksilla myös Saksan puolella, jossa hintataso oli selkeästi Ranskaa alhaisempi. Matka polkupyörällä tai bussilla Saksan puolella sijaitsevaan Kehlin kaupunkiin kesti vain parikymmentä minuuttia.

Vous pouvez répéter, s'il vous plaît?

Olen opiskellut ranskaa yliopistossa vain muutaman vuoden ajan, joten ranskan puhuminen ja ymmärtäminen oli erityisesti aluksi hankalaa. Kehnoon ranskan kielen taitoon suhtauduttiin kuitenkin ystävällisemmin kuin mihin olin varautunut. Strasbourgin ihmiset ovat tottuneita puhumaan saksaa ja myös jonkin verran englantia, joten asiat sai hoidettua usein myös näillä kielillä. Pienet epämukavuudet, haasteet ja hankaluuDET käytännön asioiden hoitamisessa kuuluivat toki asiaan ja onnistumisen riemu on sitäkin suurempi kun asiat lopulta sai hoidetuksi haluamallaan tavalla. Yritin kuitenkin käyttää ranskaa mahdollisimman paljon ja turvauduin englantiin vain jos ranskaksi kommunikointi osoittautui epätoivoiseksi. Strasbourgin muualla Alsacen alueella puhutaan myös elsassia, joka on mielenkiintoinen yhdistelmä saksaa ja ranskaa.

Euroopan neuvoston viralliset työkielet ovat englanti ja ranska. Omassa yksikössäni työtehtävät jakautuivat käytännössä kuitenkin siten, että äidinkielenään ranskaa puhuvat vastasivat ranskankielen taitoja vaativista tehtävistä ja me muut työskentelimme lähinnä englanniksi. Muutenkin kielikysymykseen suhtauduttiin yksikössäni sängen pragmaattisesti. Tärkeintä oli puhua sitä kieltä, joka yksittäisessä tilanteessa oli luontevinta ja jolla kommunikointi oli kaikkien kannalta sujuvinta. Käytävillä, kirjastossa, kahviloissa ja muissa neuvoston yleisissä tiloissa ihmiset kuitenkin puhuivat ensisijaisesti ranskaa. Tervehdykset ja erilaiset toivotukset opin erityisen hyvin, koska ihmiset tervehtivät toisiaan ihastuttavan ahkerasti!

Strasbourg

Pidin paljon Strasbourgin eurooppalaisesta tunnelmasta. Euroopan jännittävin kaupunki Strasbourg ei varmasti ole, mutta monella tapaa sievä ja viihtyisä. Kaupungin

omalaatuinen historia vuoroin Ranskan ja Saksan hallinnassa näkyy edelleen katukuvassa, kielessä, arkkitehtuurissa ja monissa pienissä arkipäiväisissä asioissa. Euroopan neuvoston lisäksi myös Euroopan parlamentti kokoontuu kaupungissa kerran kuussa ja parlamentin istuntojen aikaan kaupungilla olikin usein erityisen vilkasta ja elävää. Strasbourgin yliopistoissa opiskelee lisäksi paljon ulkomaalaisia vaihto-opiskelijoita, jotka osaltaan värjätävät katukuvaa.

Monet harjoittelijoista tekivätkin pitkiä työpäiviä, mutta onneksi ehdimme nauttia myös kaupungista. Vietimme aikaa kahviloissa ja viinituvissa vanhan kaupungin kapeilla kujilla, söimme tarte flambéeta, joimme viiniä ja istuimme monena iltana puistossa piknikillä. Strasbourgissa viettämäni aika kului nopeasti - viihdyin hyvin töissä, pidin kaupungista ja tapaamistani ihmisistä. Myös Ranskan kesän ihastuttava lämpö sopi minulle erinomaisesti!

Miia Mustonen, valt.yo

Suomi-Ranska yhdistysten liiton nuorisotoimikunnan stipendinsaaja 2005

Helsingin ranskalais-suomalainen yhdistys - ranskalaista kulttuuria Helsingissä jo vuodesta 1890

Helsingin Cercle viettää 115-vuotissyntymäpäiväänsä 26.11.2005 Ritarihuoneella Helsingissä. Yhdistyksen monivaiheisesta toiminnasta kertovat varapuheenjohtaja Outi Merisalo ja toiminnan koordinaattori Minna Varila

Historiaa

(Outi Merisalo)

12.11.1890 pidettiin hotelli Kämpissa *Alliance française de Helsingfors* -yhdistyksen perustava kokous. Vajaa kymmenen vuotta aiemmin perustettu *Alliance*-organisaatio sai näin edustuksen Suomeenkin, joskaan paikallinen yhdistys ei virallisesti ollut riippuvainen ranskalaisesta järjestöstä.

Yhdistyksen tulieluinen päävetäjä oli sveitsiläissyntyinen *Mlle Marie de Verneuil*, joka opetti Helsingissä ranskaa. Hän sai tukea yliopiston ranskan lehtorilta *Léon Gabriel Biaudet* lta. Uusi yhdistys, jonka säännöt senaatti vahvisti v. 1891, sai nopeasti sekä paljon jäseniä että huomattavia lahjoituksia lainakirjastoonsa.

Ranska osoitti suurta mielenkiintoa Suomen talouselämää kohtaan 1890-luvulla pitäen tuolloin esim. konsulia Helsingissä. Kiinnostus ranskan kieltä ja kulttuuria kohtaan oli jo saanut tieteellisen kanavansa yliopiston- ja koulunopettajien perustamassa *Uusfilologisessa yhdistyksessä*, kun taas Allianceen kanavoitui mondääni frankofilia. *Alliance française de Helsingfors* -yhdistys järjesti 1890-luvun alkupuolella viikoittaisia (alkuvuosina useamman kerran viikossa) tilaisuuksia, joissa kuultiin esitelmää, keskusteltiin ranskalaisesta kirjallisuudesta ja kuunneltiin musiikkia. Ranskankielinen lainakirjasto

levitti kirjallisuutta ja jonkin aikaa toimi myös ranskankielinen lastentarha. Tanssiaiset olivat niinkään keskeinen toimintamuoto.

Innostus laantui alkuperäisten toimihenkilöiden kuoltua 1890-luvun toisella puoliskolla, ja jo 1900-luvun alussa harkittiin yhdistyksen lopettamista jäsenten kiinnostuksen puutteessa. Yhdistys hajotti itsensä keväällä 1914, jolloin perustettiin *Bibliothèque française de Helsingfors* -niminen kirjasto. Allianceen omaisuus, kirjasto ja toimintamuodot siirtyivät tälle lainakirjastolle, joka sulautui 1918 *Amicale franco-anglaise* -nimiseen uuteen yhdistykseen (tästä irtautui 1926 Finnish-British Society) - kehitys heijastaa sitä suunnanmuutosta, jonka vasta itsenäistynyt Suomi teki Saksan keisarikunnan sotilaallisen romahduksen jälkeen. Vuonna 1936 seuraajayhdistyksen *Société*

franco-finlandaise ja *Cercle français* -nimisen yhdistyksen sulaututtua uusi yhdistys otti nimen *Cercle franco-finlandais* - perien täten mm. alkuperäisen Alliancen omaisuuden. CFF on jatkanut viimeisten 65 vuoden ajan Alliancen vakiintuneita toimintatapoja: lainakirjastoa - joka siirrettiin v. 1997 Kuopion varasto-kirjastoon ja on sieltä käytettävissä kaikissa Suomen julkisissa kirjastoissa.

Nykypäivää

(Minna Varila)

Vuonna 2005 *Cercle franco-finlandais de Helsinki – Helsingin ranskalais-suomalainen yhdistys ry* (nimenmuutos vuonna 2003) on vireästi toimiva yhdistys. Yhdistyksessä on tällä hetkellä yli 300 jäsentä.

Yhdistyksen keskeinen toimintamuoto on edelleen jäsenillat. Keskimäärin kerran kuussa pidettävien jäseniltojen tavoitteena on perinteidensä mukaisesti edistää ja ylläpitää ranskalaisen kulttuurin tuntemusta sen eri muodoissa. Jäseniltojen teemat ovat hyvin monipuolisia. Erilaiset ajankohtaiset aiheet, mm. Ranskan yhteiskunnalliseen elämään ja Euroopan Unioniin liittyvät kysymykset (Suomen EU-puheenjohtajuuskausi ranskalaisessa lehdistössä, työskentely Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen palveluksessa Luxemburgissa, Ranskan valtion poliittiset muutokset, Ranskan tiedeprojektit jne.) ovat olleet suosittuja. Niin ikään suuren suosion viime vuosien aikana ovat saavuttaneet erityisesti ruoka- ja viinikulttuurin saloihin perehdyttävät esitelmät, unohtamatta esitysten höysteeksi järjestettyjä aitoja makuelämyksiä! Oma kuulijakunta löytää tiensä myös sellaisiin jäsentapaamisiin, joissa illan teema sivuaa esim. Ranskan alueita, historiaa, elokuvia, kirjallisuutta, musiikkia ym. taiteita tai tiedotusvälineitä. Jäseniltojen esitelmöitsijät ovat aina alansa asiantuntijoita, usein ranskalaisia tai ranskaa äidinkielenään puhuvia. Näin jäsenille tarjoutuu mahdollisuus toteuttaa yhtä tärkeää yhdistyksen tavoitetta: kuunnella ja käyttää ranskan kieltä.

Syys- ja kevätkaudet huipentuvat joulun ja kevätkuuhliin. Juhlien ohjelmanumeroina on kuultu musiikkia, saatu nauttia pienistä teatteriesityksistä ja seurattu esitelmää esim. ranskalaisista joulunviettotavoista. Ruokalista on useimmiten räätälöity ranskalaisia herkkuja silmällä pitäen. Joulukuussa 1999 yhdistys toteutti pitkäaikaisen ajatuksen: tanssiaisat. Rungas joukko cercleläisiä ystävineen juhlisti yhdistyksen ”vuosituhannen viimeisiä tanssiaisia” suuren tanssiorkesterin tahdittamana Katajanokan Kasinolla. Suuria juhlia vietettiin myös v. 2000, jolloin yhdistys juhli 110-vuotisjuhlansa hotellilla Kämpissä ja v. 2003, jolloin oli taas tanssiaisten vuoro, tällä kertaa Restaurant Pörssissä.

Jäseneksi voi liittyä kuka tahansa ranskan kielestä, maan kulttuurista tai muuten vain ranskalaisuudesta kiinnostunut. Kielitaitovaatimuksia ei ole, mutta jonkinlainen ranskan kielen taito auttaa ymmärtämään yleensä ranskaksi pidettäviä esityksiä. Jäsenet saavat tiedon yhdistyksen tapahtumista muutaman kerran vuodessa kotiin

postitettavasta jäsenkirjeestä. Kirjeessä kerrotaan yhdistyksen omasta ohjelmasta ja siihen on koottu myös tiivistelmä lähinnä pääkaupunkiseudun ranskalaishenkisistä tapahtumista, teatteri- ja oopperaesityksistä, näyttelyistä jne. Niin ikään jäsenkirjeessä kerrotaan Suomen elokuva-arkiston ranskalaisesta ohjelmistosta, usein myös Ranskan kulttuurikeskuksen järjestämistä tapahtumista.

Cercle on osallistunut jo usean vuoden ajan aktiivisesti erilaisten ranskalais-suomalaisten tapahtumien järjestämiseen eri tavoin, esimerkkeinä Helsingin juhlatuokkien ja kulttuurikaupungin ohjelmiston yhteydessä esitetty ranskalainen *Ulysse-barokkioopperaproduktio* v. 2000, *III eurooppalainen keskiajan tutkimuksen kongressi* Jyväskylässä v. 2003, *Denise Bellon -valokuvanäyttely* Helsingin Jugend-salissa v. 2004, *Travelling Rennes à Helsinki -elokuvalifestivaalien* Helsingin-osuus v. 2004 sekä 1. *frankofonia-aiheiset messut* Helsingin Kaapelitehtaalla maaliskuussa 2005.

Tärkeistä yhteistyökumppaneista mainittakoon Ranskan Suomen suurlähetystö, Sveitsin Suomen suurlähetystö, Ranskan kulttuurikeskus, Helsingin kaupunki, Suomen elokuva-arkisto, Suomi-Ranska yhdistysten liitto ja Helsingin ranskalais-suomalainen koulu.

Yhdistyksen vuosikokous valitsee jäsenistöstä yhdistyksen asioista huolehtivan hallituksen varajäsenineen. Hallituksen keskeisenä toimenkuvana on viime vuosina ollut yhdistyksen jäseniltojen ja erilaisten tapahtumien järjestäminen sekä yhdistyksen talousasioiden hallinnointi. Jokaisella jäsenellä on toki halutessaan mahdollisuus vaikuttaa yhdistystä koskeviin asioihin. Tarpeen vaatiessa on muodostettu toimikuntia huolehtimaan erilaisten työtä vaativien tapahtumien järjestämisestä, esimerkkinä mm. 115-vuotisjuhlat v. 2005.

Vuonna 2000 Cercle hankki omat toimitilat Helsingin Kruununhaasta. Seuraavana vuonna yhdistys aloitti pitkän tauon jälkeen ranskan kielen kurssien pitämisen jäsenilleen. Kurssitasot vaihtelevat alkeiskursseista pitkälle edistyneisiin. Vuodesta 2001 yhdistyksen kasvavaa toimintaa on hoitanut päätoimisesti tehtävään palkattu koordinaattori. Muutto uusiin, suurempiin tiloihin v. 2005 (Meritullinkatu 20 A 1, Kruununhaka) on mahdollistanut erityisesti kurssitoiminnan laajentamisen.

Le Cercle français de Turku a célébré son 65ème anniversaire

Le Cercle français de Turku a célébré son 65ème anniversaire le samedi 23 avril 2005, honoré par la présence de plusieurs personnalités, dont p.ex. celle de Monsieur l'Ambassadeur de France en Finlande Jean-Jacques Subrenat et de son épouse Mme Tarja Laitainen, M. le Conseiller culturel Pascal Hanse, M. le Président de la Fédération des Associations franco-finlandaises Juhani Härmä, et Mme la Secrétaire générale Liisa Peake de cette même Fédération. M. le Consul honoraire de France Leif Frelander et son épouse Mme Anne Frelander, plusieurs représentants des autres Cercles français de Finlande, d'anciens Présidents du Cercle de Turku, des représentants de la ville de Turku et un bon nombre de membres ont également participé à cette fête inoubliable et très réussie.

Au fait, les célébrations ont eu lieu tout au long de la journée: dans la matinée, le Cercle français de Turku a eu le plaisir d'accueillir les membres du Conseil Fédéral de la Fédération des Associations franco-finlandaises pour leur Assemblée générale. Après le déjeuner, dans l'après-midi, nous avons entendu deux conférences d'actualité culturelle et économique: Mme Léna Urvoy, en Mission du Conseil général du Finistère en Finlande, nous a présenté quelques aspects de la coopération entre le sud-ouest de la Finlande et le Finistère et Mme Gwenaëlle Bauvois, sociologue d'art, nous a fait une présentation très approfondie sur les rapports qu'Edelfelt eut avec la France.

Durant la soirée de la fête qui a commencé à 19h nous avons eu l'occasion d'écouter un excellent programme musical joué par M. Timo Hanhinen et M. Eric Marquis, sans oublier le délicieux dîner, préparé juste pour nous dans les cuisines du Restaurant Linnankatu 3.

Le Cercle français de Turku a accueilli les participants à sa fête dans un bâtiment (Linnankatu 3) et dans un quartier sans pareils, du point de vue historique, en Finlande. Dans les rapports franco-finlandais nous pouvons remonter dans le temps jusqu'au Moyen Age où se passèrent, dans ce quartier qui forme de nos jours le cœur historique de la ville, des choses qui devaient marquer le sort de la Finlande pour toujours: les liens que l'Eglise catholique eut avec Turku firent que de Turku on envoya des étudiants à Paris. Au XVème siècle, un certain Olaus Magni, évêque de Turku, devint recteur de l'Université de Paris, à deux reprises.

Au XVIIème et XVIIIème siècles, plusieurs professeurs français donnèrent des cours de français, plus ou moins sérieusement, à l'Académie de Turku qui se trouvait donc dans ce même quartier, à deux pas de la Cathédrale.

D'une certaine manière, la langue française a marqué à travers les siècles le bâtiment de Linnankatu 3, appelé à Turku "Maison Ingman", le lieu de notre fête d'anniversaire. Cette influence française est loin d'être finie: ce printemps, le Consulat honoraire de

France s'y est installé. Il existe des documents écrits prouvant l'emploi du français dans ce bâtiment. En 1775 le roi Gustave III, grand francophile, y assista à un bal et, après cette fête, il écrivit en français à sa mère, la reine Louise Ulrika, une lettre où il exprima son étonnement: "Les femmes de Turku parlent si bien le français".

Les héros de la guerre de Finlande, 1808-1809, tels que von Döbeln et Sandels, immortalisés par le poète Runeberg, se réunirent dans ce bâtiment et utilisèrent le français. De même, le français fut utilisé au bal organisé en 1809 en l'honneur du tsar Alexandre I. Selon l'anecdote, un certain Gabriel Gestrin voulut offrir du champagne au tsar, celui-ci refusa, et à cela Gestrin réagit en disant en français: "Mais, c'est donc du champagne!"

Le Cercle français de Turku, fondé en 1945, donc après la Deuxième Guerre mondiale, organisa pendant longtemps des conférences en collaboration avec l'Alliance Française. De nos jours, comme la Finlande fait partie de l'Union Européenne et le nombre de Français résidant à Turku et ailleurs en Finlande a considérablement augmenté, c'est plutôt avec eux que le Cercle organise ses activités. Bien naturellement, les contacts des membres finlandais avec la France donnent lieu à beaucoup d'activités, p.ex. à l'organisation de soirées gastronomiques et de conférences sur des thèmes variés. De Turku, ville universitaire par excellence, beaucoup d'étudiants partent faire des études en France et de plus en plus d'étudiants français choisissent cette ville. Ces échanges intensifient les contacts franco-finlandais aussi dans les activités organisées par le Cercle.

L'événement majeur de l'histoire du Cercle français de Turku est sans aucun doute la création en 1985 du Jardin d'enfants français. Cette école maternelle d'enseignement immersif en français existe toujours: elle vient de fêter son 20ème anniversaire. Son nom actuel est "le Jardin d'enfants l'Hexagone". Le Cercle de Turku ne participe plus à l'administration de cette école maternelle, mais chaque année le Cercle veut encourager le travail éducatif des établissements de langue française à Turku. Le Cercle offre des prix aux élèves qui durant l'année scolaire ont bien réussi leurs études de français.

En 2005, le Cercle français de Turku est dynamique et en forme. Son activité principale est toujours l'organisation de réunions et de conférences qui permettent l'échange culturel et la diffusion de la langue et de la culture françaises. Les expositions organisées en collaboration avec le Centre Culturel Français à la Bibliothèque principale de la ville de Turku sont devenues une tradition.

Pour finir ma petite présentation de "la vie en français" à Turku, je cite, comme je l'ai fait dans mon discours lors de la fête du 23 avril, M. Edgar Morin qui a dit: "Je suis pour de multiples enracinements".

Je suis persuadé que les membres des différents Cercles Français de Finlande se sentent enracinés aussi dans la langue française et que leur action crée de multiples enracinements.

Jarmo Kehusmaa

Président du Cercle français de Turku

Maurice de Coppel'n palkinnon jako 2005

Keskiviikkona 28. syyskuuta myönnettiin Helsingin yliopistossa Ranskan entisen Suomen-suurlähettilään Maurice de Coppel'n rahastosta 4000 euron suuruinen palkinto kauden 2004–2005 parhaalle ranskalaisen teoksen suomennokselle. Palkinnon sai *Anna-Maija Viitanen*, joka on kääntänyt Gustave Flaubertin romaanin *Rouva Bovary* (WSOY 2005; alkuteos Madame Bovary, 1856). Palkinto jaetaan jatkossa joka toinen vuosi.

Palkintolautakunta, jonka muodostivat ranskan kielen professori Mervi Helkkula ja romaanisen filologian professori Juhani Härmä Helsingin yliopiston tiedekunnan romaanisten kielten laitokselta, piti tätä ranskalaisen realismin keskeisen klassikon uutta suomennosta erityisen ansiokkaana. Se ylitti laadukkuudessaan monet kilvassa mukana olleet erittäin taitavat tieto- ja kaunokirjallisuuden suomennokset. Käännöksestä ilmenevän erinomaisen ranskan kielen hallinnan lisäksi palkintolautakunta arvosti suomentajan oivaltavia ja Flaubertin romaanin syvälliseen ymmärtämiseen pohjautuvia valintoja, joiden avulla teoksen moniäänisyys on siirtynyt luontevasti suomen kielelle. Lautakunta pitää kulttuuritekona sitä, että suomalaisten lukijoiden käsiin on nyt saatettu Ranskan kirjallisen realismin keskeinen romaani alkuteoksen arvoisena suomennoksena. Anna-Maija Viitaseen suomennos tekee hienosti oikeutta niin Flaubertin romaanin modernille henkilökuvaukselle kuin sen kerronnan ironiselle luonteelle.

Ranskalainen diplomaatti Maurice de Coppel (1868-1930) toimi Helsingissä Ranskan toisena Suomen-suurlähettiläänä (tai ministerinä) 1923-29. Hän myös käänsi ranskaksi suomalaista kirjallisuutta (Juhani Aho, Sillanpää, Runeberg, Ester Ståhlberg, Runar Schildt). Osoituksena Suomea kohtaan tuntemastaan kiintymyksestä hän testamenttasi Helsingin yliopiston kirjastolle pääosan arvokkaasta kirjastostaan; yliopiston kirjastossa on nykyään 9000 nidettä käsittävä Maurice de Coppel'n kokoelma.

Coppel'n kuoleman jälkeen hänen leskensä Yseult de Coppel teki v. 1931 Helsingin yliopistolle lahjoituksen, jonka turvin perustettiin suurlähettilään nimeä kantava rahasto. Maurice de Coppel'n rahasto kuuluu nykyään Helsingin yliopiston humanististen ja yhteiskuntatieteiden rahastoon ja sen sääntöjen mukaan valinta tapahtuu sekä alkuperäisteoksen että käännöksen arvon perusteella. Palkinnon jakamisella on tarkoitus lisätä kiinnostusta ranskalaiseen kirjallisuuteen sekä ranskan kieleen Suomessa; vuonna 2003 julkaistusta käännöskirjallisuudesta vain 6 %:n alkukieli oli ranska.

Kalenteri 2006

- Tammi-huhtikuu** Club Lyon- Ranskan-ystävien klubi
Ravintola Lyon, Mannerheimintie 56
Luentoja eri aiheista, gastronomiia
Aikataulu ja ohjelma vahvistetaan myöhemmin
- Maalis-huhtikuu** Semaine de la francophonie autour du 20 mars 2006
Ainekilpa « Visions d'Europe » lukiolaisille
Actualités Françaises 8 -intensiivikurssi jatkuu
- Toukokuu** Liittovaltuuston kevätkokous
- Kesä-heinäkuu** « Colonie de vacances », ranskan kielileiri 11-14-vuotiaille
Pohjois-Hämeessä viikoilla 24 ja 27
- Elokuu** Jäsenmatka ”Ranskan Pyreneet ja Baskimaa”
19.-26.8.2006

Tarkempia tietoja v. 2006 alussa tulevassa
jäsenmaksukortin tiedotusosassa sekä
www.suomi-ranska.com
sryl@suomi-ranska.com
puh. 09- 561 1411 (+ vastaaja)
ja gsm 044 555 3920 (+vastaaja).

Joko tunnet Dordognen departementin, “Ihmiskunnan kehdon”?

“Cantegrive” kutsuu Sinua lempeästi hymyilevään Lounais-Ranskaan.

Vuosisatainen maatilamme Bergerac’in ja Sarlat’in historiallisten kaupunkien välillä Dordogne joen eteläisillä kukkuloilla tarjoaa majoitusta kahdessa omatoimisessa talossa tai Chambre d’hôte tapaan.

Dordognen maakunta, Atlantin rannikon viinitarhojen ja tuliperäisen Keskusmassiivin välissä, tarjoaa kulttuuria, kulinarismia ja kuntoilua parhaimmillaan. Keskiajan kyliä, sotaisia ja romanttisia linnoja, upeita kirkkoja, Cro-Magnon ihmisen luolia ja taidearteita, viinitarhoja, vilkkaita toreja, vehmasta luontoa – ja luumutarhoja, auringonkukkaa, kaakattavia hanhia.

Pelaa golfia, tennistä, ratsasta mahtavissa tammimetsissä, avarilla kukkuloilla, patikoi, pyöräile, rentoudu.

Atlanttinen ilmastomme on lempeä. Helmikuulla kukkivat narsissit, kirsikkapuu availee nuppujaan, tulppaanit kohottavat päätään talviunesta. Kesän paahtavassa auringossa tuoksuu laventeli, uninen siesta kutsuu suurten lehtipuiden viileään varjoon. Pehmeän täyteläisessä syksyssä viipyy kesän muisto – viininkorjuun ja tattimarkkinoiden aikaa! Talvi tuo tähtikirkkaat yöt, sumuiset aamut, kirpeät päivät, lukuhetket takkatulen ääressä – elämää Périgordissa täysin palkein.

Vuokraamme kahta täysin varusteltua taloa 2-4 tai 6-8 hengelle, iso uima-allas, parikymmentä hehtaaria omaa maata ja metsää ympärillä. Kaupat ja palvelut parin autominuutin päässä. Voit myös asua Chambre d’hôte tapaan, isot makuuhuoneet, oleskelutilat käytössä,

ateriat meillä tai lähikylien ravintoloissa.

Suosittelemme “Cantegrivea” eläkeläisille – lokakuulta huhtikuulle tarjoamme pitkää vuokrausta erikoishintaan. Kysy myös mahdollisuuksista ranskan kielen verryttelyyn kokeneen opettajan johdolla!

Asumme itse paikalla hevostemme kera, joten autamme “matkan mutkissa”... Ota yhteyttä, kerromme lisää!

Aune Somersalmi & Jonna Roberts
 Puh/fax (33) 5 53 22 49 29
rob.som@wanadoo.fr . www.cantegrive.com

